

Broj 4, januar / siječanj 2008

*Dobro došli u prvi Bilten Nove 2008.godine.
Svim našim članovima i saradnicima želimo uspješnu i sretnu Novu 2008.
godinu.*

Osvrt na 2007. godinu

U brojnim aktivnostima i događajima koji su obilježili rad DTT Foruma u prethodnoj godini sponenut ćemo neke od najvažnijih.

Sekretarijat DTT Foruma započeo je sa radom **ljetu 2007. godine.**

Na sjednici Vijeća ministara BiH razmatran je i usvojen Izvještaj o učešću Bosne i Hercegovine na Regionalnoj radio konferenciji RRC 06 - Ženeva i Završni dokument sa Konferencije „Regionalni sporazum - planiranje digitalnog zemaljskog broadcast servisa u Regionu 1“, te je Predsjedništvo BiH 20. avgusta 2007. godine donijelo Odluku o usvajanju istih dokumenata u skladu sa Zakonom o postupanju zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora (Sl. gl. BiH 29/00), što je vrlo značajno za rad DTT Foruma i samu izradu strategije.

U **septembru 2007. godine** imenovani su koordinatori radnih grupa. U istom mjesecu su održani i prvi radni sastanci sa međunarodnim ekspertima za DTT. Održan je prvi okrugli sto „Uvođenje DTT u BiH“ u organizaciji DTT Foruma / RAK-a i Twinning Light projekta (AGCOM), kojem je prisustvovalo oko 80 stručnjaka iz sektora komunikacija.

Kako bi se široj javnosti predstavio projekt uvođenja DTT-a u BiH, održana je konferencija za medije 26. septembra u zgradi Institucija BiH u organizaciji Ministarstva prometa i komunikacija i RAK-a.

U **oktobru** je održan prvi plenarni sastanak DTT Foruma na kojem je usvojen okvir strategije, na osnovu kojeg će se kroz rad

radnih grupa definisati konačni dokument Strategije koji će biti dostavljen Vijeću ministara BiH na usvajanje do kraja 2008. godine.

Mjesec **novembar** su obilježili pojedinačni sastanci koordinatora i članova radnih grupa. Intenzivan rad i međusobna suradnja članova radnih grupa, u dogovoru sa sekretarijatom donijela je i prve konkretne rezultate koji su prezentirani na drugom plenarnom sastanku održanom 28.11.2007. godine.

Sekretarijat DTT Foruma redovno izdaje mjesečni Bilten DTT Foruma, koji se putem e-mail-a dostavlja svim zainteresovanim stranama uključenim u rad DTT Foruma.

Bilteni su također dostupni na zvaničnoj stranici Regulatorne agencije za komunikacije (www.rak.ba). Bilten ima za cilj da redovno

mjesečno informiše sve zainteresovane strane o radu DTT Foruma, novostima iz Evrope i svijeta u vezi sa DTT / DVB i osnovnim

podacima vezanim za digitalno emitovanje. U Novoj 2008. godini Sekretarijat DTT Foruma će nastaviti sa svojim redovnim zadacima, organizovati i koordinirati aktivnosti između radnih grupa, zainteresovanih strana i Regulatorne agencije za komunikacije. Iako je

ispred DTT Foruma veliki izazov i značajan posao koji zahtjeva dosta truda i vremena, zbog važnosti Strategije za Bosnu i Hercegovinu i cijeli sektor komunikacije, nastojat će se poštovati rokovi koje je DTT Forum stavio pred sebe.

Aktivnosti u decembru

Pojedinačni sastanci radnih grupa nastavili su se i u mjesecu decembru.

Sastanak radne grupe za tehniku (RG3) održan 4. decembra

☛ Koordinator radne grupe **prof. dr. Mirko Škrbić** ponovio je ukratko prijedloge plana i metodologije rada RG3, te obrazložio da će za realizaciju zacrtanih aktivnosti članovi RG3 biti podijeljeni u tri grupe: emitovanje, tehniku i studijsku opremu sa prioritonom na aktivnosti dijela radne grupe za prenosni sistem.

☛ Na sastanku je zaključeno da se analizira koja bi područja bila najbolja za početak DTT emitovanja.

☛ U narednom periodu, članovi RG u suradnji sa članovima iz RAK-a raditi će na definisanju okvira idejnog rješenja koje uključuje i elemente za pilot projekt.

Sastanak RG za tehniku

Zajednički sastanak radne grupe za društveno - ekonomske aspekte (RG5) i radne grupe za sadržaj (RG2) održan 14. decembra

Zajednički sastanak radnih grupa (RG5 i RG2)

☛ Na sastanku su definisane tri interesne skupine: građani, TV stanice i ostale interesne skupine.

☛ Zaključeno je da se sprovede anketa za građanstvo koja bi se sastojala od pitanja svih radnih grupa. Predložena je "face to face" anketa.

Sastanak radne grupe za promociju održan 27. decembra

☛ Na sastanku radne grupe za promociju, član radne grupe **Vedran Majić** je izložio analizu DTT u okruženju - Srbija, Hrvatska i Slovenija.

☛ Na sastanku je odlučeno da je potrebno utvrditi datum prelaska na digitalnu kao i definisati područja gdje će se krenuti sa Pilot projektom, kao i područja jače marketinške moći.

Sastanak RG za promociju

DTT Vijesti

Italija

Rapid TV News prenosi da će Mediaset, italijanska RTV stanica, krajem januara ponuditi DTT servis paket. Novi servis će se zvati "Premium Gallery".

Mediaset će ponuditi paket od šest TV servisa koji će koštati manje od 10 eura mjesečno. Servisi bi uključili TV serije, filmove, zabavni program, dokumentarne emisije, animirane filmove i dječji program.

Niska cijena paketa bi mogla privući porodice koje ne žele da se pretplate na kompletan TV servis kao što je Sky Italia.

Izvor: Rapid TV News

<http://rapidtvnews.com/index.php/mediaset-nears-pay-dtt-launch.html>

VIJESTI IZ SVIJETA

DTT FORUM
BOSNA I HERCEGOVINA

Ofcom

Ofcom je objavio Internacionalni izvještaj o komunikacijama (2007). Izvještaj se odnosi na razvoj komunikacionih servisa u zemljama uključujući prelazak na digitalnu, usluge kao i cijene servisa.

U izvještaj su uključene Velika Britanija, Francuska, Njemačka, Italija, SAD, Kanada i Japan ali i informacije iz Poljske, Španije, Nizozemske, Švedske i Irske.

Izvor:

<http://www.ofcom.org.uk/research/cm/icmr07/icmr07.pdf>

Danska

Danska RTV pokrenula je u isto vrijeme tender za DTT multiplekse i javnu kampanju o prelasku sa analogne na digitalnu.

Četiri multipleksa će biti dodijeljena jednom operateru, tzv. "gatekeeper" koji će biti odgovoran za rad digitalnog sistema. Kandidat će biti izabran na «beauty contest-u» a dozvola će biti dodijeljena do marta 2008.

Izvor:

Danish Radio and Television Board press release
http://www.mediesekretariatet.dk/bilag/prmedd/prmedd071207_eng.pdf

Hrvatska

Vlada Republike Hrvatske odlučila je ubrzati projekt digitalizacije televizije u Hrvatskoj davanjem potpore za nabavku uređaja za prijem digitalnih televizijskih signala.

U Istri je započela podjela kupona koji će televizijskim pretplatnicima omogućiti nabavku uređaja za prijem digitalnih televizijskih signala. Kupone u iznosu od 200 kuna na adrese pretplatnika distribuirat će inkasatori Hrvatske radio televizije do 20. studenog ove godine, a moći će se iskoristiti do 30. lipnja 2008. godine.

Istra je odabrana kao prvo područje koje će imati mogućnost digitalnog prijema televizijskih programa obzirom kako se radi o području koje ima najviše smetnji u prijemu hrvatskih televizijskih programa koji se odašilju zemaljskim odašiljačima u analognoj tehnologiji.

Izvor: Središnji državni ured za e-Hrvatsku

<http://www.ehrvatska.hr/sdu/hr/ehrv/vijest.html?h=/hr/e-hrv/contentParagraph/0111111111111112>

Belgija

Belgijska potrošačka organizacija Test-Aankoop pokrenula je protest protiv "digitalnog monopola" kablovskog i IPTV (Internet Protocol Television) operatera. Gledaoci nemaju puno izbora kada žele da se pretplate na digitalni TV servis.

Izvor:

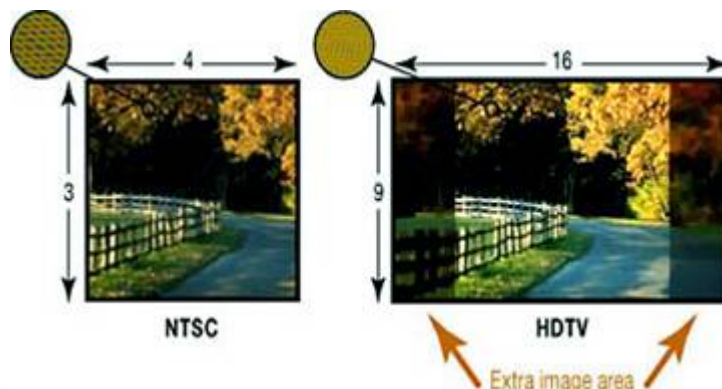
<http://www.broadbandtvnews.com/?p=3263>

Rječnik digitalnih pojmova

NTSC (National Television Systems Committee) Odbor stručnjaka u SAD koji je predložio nacionalne televizijske norme, usvojene od FCC 1953. god.

NTSC (National Television Systems Committee) (TV standard).

TV sistem u boji koji se koristi u Sjedinjenim Američkim Državama, Kanadi, Meksiku i Japanu (NTSC M standard - 525 linija, 60 Hz). Širina pojasa u NTSC sistemu je 4.2 MHz za signal luminancije te 1.3 i 0.4 MHz za I i Q komponentu krominantnog signala.

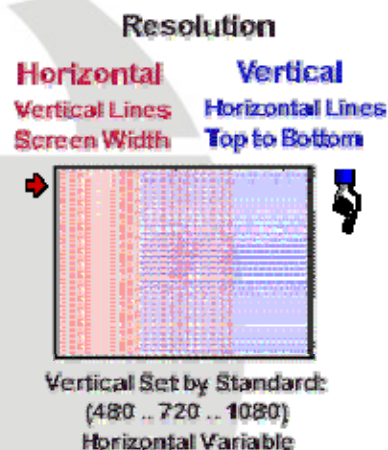

HDTV (High Definition television)

Televizija visoke kvalitete (rezolucije). Prvi put je predstavljena javnosti u Tokiju 1975. g. Njezin autor je T.Fujio.

Predviđeno je korištenje 1125, 1080 i 1035 linija za analiziranje s proredom, te 1080 i 720 linija za progresivno analiziranje. Format slike je 16:9 radi kompatibilnosti sa kino produkcijom. Po definiciji, sustav je visoko kvalitetan, ako je horizontalna i vertikalna rezolucija barem dvostruko veća od rezolucija standardnih sustava.

Bilo je pitanje da li je i progresivno analiziranje s 480 linija također visokokvalitetno, budući da daje bolju rezoluciju od analiziranja s proredom. Zaključeno je da takav format s progresivnim analiziranjem daje bolju kvalitetu slike, ali ipak ne pripada visokokvalitetnoj televiziji.

Rezolucija - rezolucija predstavlja broj piksela po x i y osi. Izražava se kao proizvod dva pozitivna cijela broja (npr. 1600x1200).

Planirane aktivnosti

- 🕒 **Januar** - sastanci radnih grupa
- 🕒 **Januar - mart** - dva istraživanja / analize
- 🕒 **Februar** - plenarni sastanak / okrugli sto

Sekretarijat DTT Foruma izdaje Bilten jednom mjesečno za potrebe informisanja zainteresovanih strana. Svi podaci objavljeni u Biltenu su isključivo informativnog karaktera, te DTT Forum ne snosi nikakvu odgovornost za eventualne posljedice nastale njihovom upotrebom. Emir Vajzovic, sekretar DTT Foruma BiH - Indira Vaskovic asistent Sekretarijata DTT Foruma BiH